

עצי פרי וגבן

זני אבוקדו חדשים II – 'יוליה' (לשעבר N526)*

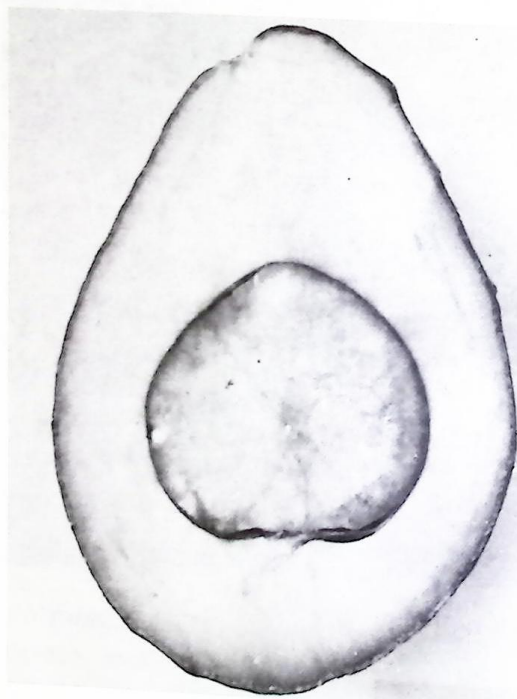
עמוס בלומנפלד, מרים אלימלך, המחלקה לעצי פרי סובטרופיים ונשירים,
מינהל המחקר החקלאי, מרכז וולקני, בית דגן

מאוחר יותר של הסלקציה נפסל מכיוון שאינו עונה על כל הקריטריונים הדרושים בתכנית ההשבחה של ברג, כגון צבע הקליפה. הרכב הובא ארצה ב־1975 במסגרת תכנית האינטרודוקציה של המחלקה ומאז נמצא הזן בתהליכי הסגר, הפצה ובדיקה, כפי שהיו נהוגים אז.

תיאור הפרי – הפרי עגלגל בעל צואר קצר,

מקור – מקור הזן 'יוליה' בעבודת ההשבחה של פרופ' ברג מאוניברסיטת קליפורניה בריברסייד. הזרע המקורי הוא צאצא של 'נאבל' ששימש כהורה אמהי, ולכן יש בו מספר תכונות בולטות של הגזע הגוואטמלי. הזרע המקורי אותר כמעניין על ידי פרופ' ברג אולם בשלב

* מפרסומי מינהל המחקר החקלאי, סדרה ה', 1986
מס' 1813.

פרי הזן 'יוליה' (N526)

"יוליה" עץ צעיר. מטע בין דגן

משקלו באיזור החוף 210-260 גרם. נוטה להיות קטן מאוד בעמקים הפנימיים. הקליפה חלקה, מבריקה מאד, מזכירה בצבעה את קליפת ה'רד'. קליפה עורית, קצת פחות עבה מקליפת 'נאבל', מתקלפת היטב ואינה נקרעת. כמעט ולא משתחררים תאי אבן מהקליפה לציפת הפרי. צבע הציפה ירוק צהבהב, ירוק יותר ליד הקליפה. הציפה אינה משחירה בפרי הנשאר פתוח משך 24 שעות. מירקם הציפה רך, דומה למירקם 'נאבל'. הזרע קטן ומהווה כ-10% ממשקל הפרי. קטיף והבשלה - מועד הקטיף המומלץ הוא מסוף דצמבר ועד סוף מרס. במועד המוקדם טעם הפרי טוב ואילו מאוחר יותר הטעם מצויין, טעם שלדעת רבים עולה על טעמו של ה'האס'. הטעם הסביר מתקבל כאשר הפרי מכיל כ-10% שמן. תכולת השמן עולה מהר עם המשך התבגרות הפרי ומגיעה ל-24% שמן בסוף העונה. מירקם הציפה, כאמור, רך. יש להזכיר שטעם ומירקם הן שתי תכונות נפרדות, כך שלזן זה מירקם רך עם טעם מעולה.

לא נמצאו תקלות בפרי שאוחסן משך כשבועיים ב-5 מ"צ ואחר כך הושאר להתרככות ב-20 מ"צ, תנאים שנקבעו במחלקה לאחסון פירות וירקות כתנאי חיקוי משלוח לחו"ל. בהשוואות שנערכו בהתנהגות הפרי לאחר אחסון כנ"ל, הפרי היה קצת יותר טוב מ'פוארטה'.

יש לציין שבסוף עונת הקטיף המומלצת התרככות הציפה מהירה, כ-3-4 ימים לאחר הוצאה מקירור. לאחר מכן ניתן להחזיקו עוד כ-3 ימים בחיי מדף, המוגדרים כאן כימים מהתרככות ועד התמוטטות ציפת הפרי. זמן זה עובר רק מעט את המינימום הנדרש. מימצאים דומים התקבלו ע"י זאוברמן ושושני מהמחלקה לאחסון פירות וירקות במינהל המחקר החקלאי.

ניתן לתלוש את הפרי במקום לקטוף במזמרה. תיאור ותכונות העץ - העץ גדול יחסית, רחב ופתוח, אך נראה לנו קטן מה'נאבל'. אין עדיין מידע על חוזק העץ ומידת השבר של ענפיו. בקרה של חורף 84/85 סבל העץ בעכו הרבה יותר מאשר 'ארדיט'. כל הפרי נשר, העלים נצרכו ופקעי פריחה נשרו. להערכתנו הזן והפרי רגישים לקור לפחות כמו ה'האס'. רק בדיקות נוספות לאחר שנות קרה תספקנה אינפורמציה רבה יותר. העץ פורה ברצועת החוף אולם נוטה

לסירוגיות. אין בידינו אינפורמציה לגבי יבולים באיזורים הפנימיים, אולם שם ממילא לא יתאים בגלל גודל הפרי. ביבולים כבדים הפרי עשוי להיות קטן מדי.

פריחת 'יוליה' מאוחרת, באפריל-מאי. הזן משתייך לקבוצת פריחה A, דהיינו פריחה נקבית בבוקר וזכרית אחר הצהריים.

המלצות ומגבלות - פריז של זן זה מזכיר בצורתו החיצונית את ה'נאבל' אלא שהוא עולה עליו בשתי תכונות חשובות ביותר: הפרי קטן בהרבה וטעמו עולה עליו בהרבה. מכאן שבאיזורים בהם הפרי אינו קטן מדי יש בידינו זן שההכנסה ממנו עשויה להיות גבוהה מה'נאבל'. בשל נטייתו של הפרי להיות קטן מדי באיזורים החמים אין לגדלו שם. כן יש להתחשב ברגישותו לקרה. אין לטעת אותו באיזורים בהם צפויה קרה, ובתוך המטע יש למקמו באיזור הגבוה ביותר. בשלב זה לא ידוע לנו מה דרישות הזן להפריה, אם יש לו הפריה עצמית או מי המפרה המתאים לו, לכן, בשלב זה של הפצתו אין לגדלו בגושים רצופים יותר מ-3-4 שורות. כדאי לגדלו לסיווגין עם זנים אחרים.

אנו מניחים שעיקר הפצתו בעתיד הקרוב תהיה בהחלפת זן, אולם כדאי גם לכלול את הזן בתכנית הנטיעה, ולטעת שתילים המורכבים על מספר כנות, מהמומלצות ביותר לאיזור ע"י המרכז להכוונת הנטיעות. יש לקחת רכב רק מעצים שאין עליהם סימני וירוס כתמי השמש, רצוי מעצים שהורכבו על ענפי חליפין, בהם מתגלים שניתן יהיה להימנע מלקחת רכב נגוע. בקרוב נדאג לסמן עצי אם לרכב לאחר בדיקה לנקיון מוירוס כתמי השמש.

בהתחשב במגבלותיו וביתרונותיו של הזן 'יוליה' החליטה הנהלת ענף מטעים סובטרופיים לאשר הפצתו כזן מסחרי נסיוני, בשלב זה עד 500 דונם בכל רחבי הארץ. זאת בהסתמך על המלצות ועדת הזנים של הנהלת הענף ובהתחשב בכך שבמצב הנוכחי כדאי לקחת סיכון מחושב גבוה יותר מבעבר לגבי הכנסת זן חדש שעשוי להיות פורה.

הבעת תודה

המחברים מודים לכל מי שעסקו בהבאת הזן, בהפצתו, בגידולו ובריכוז הפירות לבדיקה. המחקר בוצע במימון חלקי של מועצת הפירות.

New avocado Cultivars II 'Yulia'

Amos Blumenfeld, Miryam Elimelech,

Dept. of Fruit Trees (Subtropical and Deciduous), Agr. Res. Org. Bet Dagan

Abstract

'Yulia' is a new avocado cv. which was released for commercial experimental plantings. It was selected from material which we obtain from Prof. Bergh in

California.

The fruit is like small 'Nabal', round with very short neck. Average weight 200 gr. Tends to be smaller in hot regions. Good yields, but alternate bearer. Excellent taste.